

Karel Jonáš:

Rozpustilá paní.

Román ze současného života.

Vyhověli jí tedy. Přišli v pravé poledne.

Paní Darvlová uvedla hosty do salónku a sladce je ujišťovala, že její příbytek pro ně je vždy otevřen.

Urovnávají si želvové hřebeny a lesklé sponky v umělé stavbě účesu, stále se usmívala smyslnými rty a stále cosi vyprávěla.

„Vy chcete tedy zůstat v Praze trvale? Tu třeba vás na důležitou věc upozorniti. Celá zdejší společnost dělí se na dva tábory. Jeden je při Společnosti Někoho divala, druhý proti ní. Kdo by se tu rád uplatnil, musí se k některé z obou stran přidati.“ dodala vážně a vzpříma poněkud běloskvnoucí křk, obestlaný chmýřím jemnoučkéých krajek.

„A který tábor je lepší?“ ptala se bezúčastně paní Golčová, jen aby něco pronesla.

„Oba mají své výhody i své nepřijemnosti. Ostatně to poznáte záhy sami. Vůbec z počátku ehovejte se všude co nejopatrněji. Někdy jediná kaňka může zamazat pověst až na podšívku.“

„Má pak aspoň člověk co čistiti.“ zasmála se paní Golčová, „ne ní mu dlouhá chvíle!“

„Dojista!“ potvrdil kapitán a rozvířil odevzdané prsty na kolenně.

V tom venku zarepiti vráskavý zvonek a paní Darvlová vstala. — „Odpusťte, hned jsem zase tady.“ A spěchala ven.

V předstíni ozval se tlumený hovor, který však přece pronikal až do salónku.

„A proč jsi je zvala, kdo ví, co jsou zač?“ hučel hluboký ženský hlas.

„Bohatí jsou a zvláštní!“ namítala Darvlová.

„Jen ať to nedopadne jako s tím Rusem! Také se ukázalo, jak byl zvláštní!“

Kapitán s Golčovou podívali se na sebe a dali se do tichého smíchu.

„Ty nás perou!“ šeptala ona, utírajíc si šátečkem zavlhle oči.

Konečně se otevřely dveře a do salónku vtačila se masitá, objemná dáma v černých, hedvábných šatech. Úzkýma očima přešlehla eizince a pak tázavě pohlédla na Darvlovou.

„Dovol, abych ti představila,“ začala tato, „zde paní Golčová, tady pan kapitán Chaluha.“

„Těší mne!“ odpovídala upjatě tlustá dáma a sama pak připomněla: „Já jsem Stakaňová, choť majitelé domu.“

Golčová pozvedla zrak k nové návštěvě a bezděčně utkvěla pohledem na levém jejím uchu, z něhož trčel zámetek pomáčkane vaty.

Stakaňová to spozorovala a mračivý stín přeběhl po jejím čele.

XIII.

Když hostitelka přiměla všechny, aby se usadili, ujal se slova hned nová návštěva. Ale mluvila toliko k Darvlové, jakoby jí na eizincích nezáleželo.

„Nemohla jsem dřív přijít. Muž — znáš ho! Zase hrál až do rána karty. Ale dostal, tuze dostal! I boty jsem mu zavřela, aby aspoň týden nemohl do hospody. Trpím jš, trpím! A pak ten nepořádek v rodině! Přece vyhubovat ho musím, ale hubovat otec před dětmi! Máš však při každé hádce vyhnat děti ven? To by byly víc na chodbě než doma!“

„Jen buď trpělivá, Louise, jen buď trpělivá!“ domlouvala jí hostitelka.

„Trpělivost je těloevik vůle!“ poznamenala suše kapitán.

Paní Stakaňová vrhla naň rozelený pohled, jakoby chtěla říci: co se ty do toho plešeš?

„Ale při tom hned poznamenala: „I Hospodinu došla někdy trpělivost, natož tvorů lidskému!“

„Nu, ovšem!“ ozvala se hostitelka, již počalo už být před eizinci trapno z těch řečí a chtěla proto hovor stouiti rychle v jinou stranu. „Ale člověk nesmí se pořád zlobit. Jestli dobře mysl zveselovat. Proč ty, Louise, nepřijedeš někdy ke mně na čajový večírek?“

„Čaj, čaj!“ vykřikla Stakaňová nakvašené. „Jestli tohle nešetíš! Váš, co jsem četla? Že všichni revolucioňáci a smyslníci píli čaj? Je to jasné dokázáno.“

„Já nepiji čaj a jsem revolucio-

nářská i smyslná“ — pronesla na jednou se schválnou účtostí Golčová, podrážděna urážlivými bezohlednostmi nové návštěvy.

Tato neočekávaná otevřenost drtivě zasáhla jak hostitelku, tak i paní Stakaňovou. Těto rozevřela se ohromujícím úžasem ústa a tvář jí zbrunátněla. Teprve za okamžik prudce vydýchla a škubla hlavou tak, jakoby jí chtěla s krku shodit.

Paní Darvlová se už mezitím opanovala a aby předěsla všem nemilým výbuchům, prohodila následným hlasem: „A toť opravdu originální doznání —“

„Děkuji za takovou originalnost,“ zachvěla bezohledně Stakaňová, „vám, lidem, je už všechno originální!“

„Správně řečeno!“ přisvědčila jí Golčová — „jaká v tom originalnost? Pouhá pravda je to!“

A na to vstala, kynula kapitánovi a poroučela se.

Když eizinci odešli, spráskla Stakaňová ruce nad hlavou.

„Pro všechny svaté a světice boží — co je to za ženskou?!“

„Nu — taková zvláštní osobnost“ — omlouvala jí Darvlová — „odešla od muže —“

„Cože — od — muže —?! To ještě ke všemu! A já jí podala ruku!“ vyříhla žalostně zlobivá paní, jakoby jí nář k srdci zajel.

XIV.

Celý týden chodila Stakaňová po pražských rodinách a varovala je důtklivými slovy před nestydatou eizinkou, která nepije čaj a je přes to revolucioňácká i smyslná.

Ale čím divočeji pomlouvala Golčovou, tím moeněji pro ni stoupal všude zájem. Každý zrovna dychtil po tom, aby poznal onu dámu, jež neostýchá se každou věc nazvat pravým jménem.

Najednou dostala paní Golčová pozvání z několika stran. Smála se tomu od srdce, poněvadž zvěděla, že děje se tak jediné zásluhou a příčiněním paní Stakaňové. Však neodolala a poslala jí také za pozornost tu děkovačí dopis.

Pan Hrej, bohatý soukromník, odhodlal se dokonce vyhledati kaeeřovanou eizinku v jejím příbytku a předněsti jí osobně prosbu, aby poctila svou návštěvou jeho měšťanskou domácnost. Golčová uvítala ho srdečně a slíbila mu, že přišti pondělí k nim přijede.

„Moje paní by vás ráda poznanla,“ vykládal eohotně kolozubými ústy. „Hodná je to žena, mělká, přilnete k ní hned. A pak nešťastná! Nikdo jí tu v Praze nerozumí, máf ona příliš vysoké obzory! Nu, žena zlatá a vzdělaná. I hádkany skládá pro časopisy, rebusy, ba jednou už i cenu dostala za rozluštění —“

„Těším se na ni!“ přerušila ho náhle Golčová a podala mu pravici.

„A ještě mám jakési přání — zakoktal najednou. „Přijde k nám mnoho hostů a ti by rádi uslyšeli eosi vtipného, nějakou případnou řeč —“

„Ode mne?“ zasmála se dáma. „A to jim ráda vyhovím —“

Pan Hrej všecek rozblážen políbil jí ruku a letěl pak domů.

„Přijde?“ ptala se ho žena, sotva že vstoupil.

Ovšem, že přijde, ale stálo mu to mnoho přemlouvání. Velkolepá dáma, podivíš se! Však jsem jí řekl, jaké máš dobré srdce a že jsi i cenu dostala.“

„A o tom jsi neřekl, že běháš za jinými?“ zakousala paní Hrejová.

„Ale, drahoušku, pravil jsem jí, že tě nechápu, že máš vysoké obzory —“

„Nu, nevyčítám ti nic, ale vzpomně si, že panuje neodvratný zákon, trestající každý hřích!“ šeptala teskným hlasem a schouřila se do širokého šátku; bylo jí totiž ustavičně zima.

„Ano, zákon“, opakoval Hrej po ní, „je takový zákon. Teď ale třeba pomýšleli na to, jak v pondělí paní Golčovou uctíti. Vždyť ona pronesla řeč, slíbila mi to rukou dánim. A tu minim, že nestaneš podati jen čaj a obložený chléb — vždyť se to již přejedlo celá Praha. Doskočim k lahůdkáři a objednam eosi kromobyeječno!“

„Tak jd, jd!“ vyběhla ho tklivě žena a ořídala se chladněm.

Hrej poslechl. Ale než ještě do-

šel ke dveřím, přísahal si v duchu, že nejdřív zaskočí do známého hraěkářského závodu, kde přijali právě novou kráskou.

„Hezká osůbka! A jaké má orostlé lalůčky na uších!“ pravil si vesele a zasmál se až do hlubin duše.

XV.

Hostina u Hrejů byla opravdu bohatá. Vysadili dveře u tří pokojů a proměnili je v jedinou jídelnu. Na stolech voněly kytky, třpytily se plné misky a zářily kovové nádoby. A znamenitých lidí, samých měšťanů i měšťanek, seděla tu celá alej.

Největší pozornost však budila paní Golčová, již vykázano místo v čele krajního stolu, mezi hostitelkou a kapitánem Chaluhou.

Kde kdo byl napjat očekáváním, až začne divošká ta eizinka řádit.

Ale paní Golčová po celou hostinu chovala se ku podivu klidně. Hovořila nehučně se svými sousedy, jedla způsobe a pohližela kolem sebe tak vážně, jako po domácku vychovaná manželka.

Hosté stávali se už netrpělivými. „Co se tak upejří?“ zlobila se šeptem choť eisarského rady, paní s ošatkové širokým účesem a modrou rýhou na vrchním retu, „pofád se o ní říkalo, eo dověde, a hle! Mléčí jako kapr!“

„Ba!“ přizvokoval jí tlumeně obehodník Krejza, „už je desert a pořád nie!“

„Eh, já to povídal hned, že se v Praze všechno přehání!“ zahučel mu v oši zlatník Pirkli.

V tom mohl se kolem hostitel, pan Hrej.

„Past, příteli, co to, eo to?“ voláno na něho opatrně z několika stran.

„Přejete si?“ ptal se ulekané. „Snad nedbalá obsluha?“

„Ne, ne, ale ta ženská! Vždyť ona se ehovala docela slušně!“ šeptal sklamaně Krejza.

„Také nechápu!“ omlouval se Hrej — „a přece Stakaňová tvrdila o ní, že — že —“

„Nu, právě! Snad abyste jí nějak pobídli!“

Hrej si v rozpacích prohrábl vlas-y. „Mrzutá věc, opravdu mrzutá. Pozvu tolik známých a ona jakoby se nasehval zapírala. Snad až se více napíše!“

„Nufte jí teda!“

Hrej pokýval hlavou. Pak propřátl se chvíli mezi hostmi, až dostal se ke kapitánovi.

„A eoz pak, že milostivá paní je dnes tak smutná?“ vyzvídval potiche. „Snad se jí u nás nelíbí?“

„Ó líbí! A smutná není naprosto. Taková je, jako vždy jindy!“ vysvětloval kapitán.

„Ale vždyť mi slíbila vtipnou řeč —“ prohledl vyčtává Hrej.

„Však jí přednese. Upomeni jí,“ ujistil ho Chaluha.

Hrej mu stiskl potají ruku.

Kapitán naklonil se k paní Golčové. „Máť už na vás vztek, že mlčíte. Podívejte se na ně, tvří se všichni, jakobyste je o něco dražoseuného okradla.“

„Mám tedy mluvit?“

„Ovšem!“ rozehnal se kapitán za ubrouskem.

„Pozvali mne, abych jim tu třeštla. Musím se jim pomstit!“

„Buďte tak laskava!“ povzbuzoval jí vesele kapitán.

„Ona přimhouřila šibalsky oči a povstala.“

Hlučný hovor i bzukot jakoby kdosi náhle přestal. Obličje všech se zdloušily, zornice rozžhavily.

„Byla jsem požádána,“ začala po chvíli zveným hlasem paní Golčová, opírajíc se dlaněmi o hranu stolu, „abych pronesla vtipnou řeč. Než eo je vtip! Iloupost, povídaná chytrými slovy. — Nuže, vy přejete si vlastně, abych vám řekla eosi řádně hlouphého!“

„Jenže chytře!“ ozval se líně mladý Škýsl, syn zarobaneého obehodníka.

„Ano, chytře. Ale nie není tak nesnadného, jako do hlouposti vpašovat chytrost. Proto také připravit se na vtipnou řeč je mnohem ještě obtížnější, než připravit se na první lásku. O obou nevíte, eo se z toho vyklube, ale u lásky aspoň eokážete, že ten, komu jí věnujete, vám porozumí, u vtipné řeči však nemůžete eosi takového předpokládati.“

mluvit na hostině? Za nezpůsob se pokládá v přítomnosti spisovatele, jenž má právě po premiěře svého kusu, podobat sehálně e povětrí — a poobdnat nezpůsobem by bylo, kdybych nyní mluvila o himalajském pohorí a ne o vás a o sobě. Známe dámy mrozesnaly, že urazila jsem svými řečními jejich etnost. Dámy ty připomínají mi ony vojáky, kteří cítí ještě bolest nervů v noze, o kterou už dávno v bitvě přišli. Zastírají historickými událostmi děje doby přítomné. Doslechla jsem, že právě na doporučení oněch etnostných dam byla jsem do vaší společnosti pozvána. Když však rozhlédnu se po vašich duchaplných tvářích, každá na mne úpěnlivě volá: ne, nevěř tomu! Nedůvěra však je dítě, vychované vespělými lidmi pro mléké. Proto zvolám-li: nevěřim, urazím sebe, a feknu-li: věřim, urazím zase vás! Nezbývá tedy nie jiného, než eometné pravidlo obrátit z lice na rub a říci: Nedůvěra je dítě, vychované mělkými lidmi pro vespělé. Tim je nám všem spomožeeno. Neboť teď mohu směle tvrdit, že „věřim“ a neubližuji tím sobě ani vám. Nuže, dobří spolu buďme, pravdu sobě mluvmě!“

Po té se mírně uklonila a usedla.

Hosté začali tleskat, ale přece jen jaksi nejistě. Nikdo totiž dobře nevěděl, eo vlastně paní Golčová všim tím říci chtěla. Někteří cítili, že si je dobírala, ale nedovedli to určitě projádřit, jiným se zdálo, že mluvila zbytečně a docela prázdne, a většina nemyslíla docela nie a ečkala jen, eo feknou ti ostatní.

Toliko mladý Škýsl se usmál a přistoupil k paní Golčové, pravil klidně: „Děkuji vám — dnes aspoň jsem slyšel na vlastní uši, že jsem hlouphý!“

„Ale, pane!“ odpověděla mu. „k čemu ta domyšlivost? Mladí muži mají být skromní —“

„Nu, ovšem. Ale člověk jako já, jenž nemá žádného zaměstnání, je rád, když přijde někdy k nějakému titulu. Proč mi jej chcete brát!“ usmíval se a usedl vedle ní. Pokračování.

Uznaný český lékař.

Policejní chirurg města Denver, Dr. Richard V. Barta, 1440 Glenarm Str., oznamuje, že po náležitém vyzkoušení předpisuje nemocným eo silitee žaludku Karlovarské Léčivé Hořké Vino Medové, poněvadž sledal, že obsahuje výtečné léčivé hořké byliny a vino medové že zároveň účinkuje eo znamenitý silitec a tonic pro zotavení.

Takovéto dosvědčení potvrzuje jen tisíce odporutí, jichž se mi dostalo přes tento výtečný žaludeční lék. Každý měl by jej zkusit a dát mu přednost před obyčejnými hořkými. Nemám sklad obyčejných líhovin nebo koňaků, nýbrž vyrábím pouze LÉČIVÁ MEDOVÁ VÍNA z toho nejlepšího coloradského medu a hořkých léčivých bylin. Bedníku o 12 láhvích za \$3.00 přimo zašle vyřabitel A. V. KOUBA, 2849 Larimer Str., Denver, Colo.

Jonášův tlumač jest bez odporu nejlepší pomůckou při učení se řeči anglické. Prodáváme jej po \$1.50. — Píšte na Pokrok Západu, 1325 William St., Omaha, Neb. if

Pouze nemoci oční, ušní, nosu a krční

1621 Dr. W. K Foote 309-10 Neville Block, Omaha Neb.

Úřední hodiny: Od 9 do 12 dop, Od 2 do 5 odp. Tel. Douglas 2491. Těží přizpůsobuje brýle dle nejnovější metody. 41qm

PADOUCNICE FITS ELYPSY vyléčena.

„Mohu přisvědčt před každým soudcem dokázati, že Dr. Grant vyléčil mého syna z padoucnice.“ Frank Adam, Cadott, Wis.

Jedna láhev na zkoušku zdarma. Udejte stáří, zašlete kolek a pište česky. 8m3z Dr. F. E. GRANT Z. Ridge Bldg., Kansas City, Mo.

HOTEL PRAGUE

ČESKÝ HOSTINEC U MĚSTA PRAHY na rohu 13. a William ul., Omaha.

Čisté a pohodlné zařizené pokoje pro cestující, opatřené úplně novým nábytkem a elektrickým světlem, jakož i výborná česká strava a vzorná obsluha. V hostinci obdržíte výtečný Storzův ležák, nejlepší druhy vín a likérů a nejjemnější doutníky.

Krajané, zavítáte-li do Omahy návštěvou, ubytujte se v hotelu Praha a ušetříte nejen peněz, ale znavíte se všelikých nesnází. O hojnou příděv krajanů žádá JOSEF MARUŠÁK. Tel. A 1814. 25tf

BEZ ZDRAVÍ NENÍ BLAHA

The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE.

Hlavním správcem léčebného ústavu, existujícího již mnohá léta, je specialista, který má velkou zkušenost a sběhlost v léčení rozmanitých chorob, hlavně ale v léčení zastaralých chronických nemocí u mužů, žen a dětí.

Týž dostává velký počet poděkovačích dopisů, od pacientů, uzdravených v různých částích Ameriky.

Týž vyzývá tudíž všechny trpící lidi, jež jiní lékaři nevléčiti nemohli, aby se obrátili na něho. Kdo to učiní, obdrží náležité léky a list s ponaučením, jak mají jech užívat a co činiti, aby si zachránili zdraví. Zároveň bude jim vše vysvětleno v jejich mateřské řeči ohledně choroby jejich.

Abychom ukázali trpícím, jak uzdrvení pacienti děkují ústavu za poskytnutou jim pomoc, uvetejňujeme tu několik dopisů.

Lidgerwood, Neb., 10 srp. 1907

Měl natvrdlá játra, pokažený žaludek a zácpu. Ctěný pane lékaří! Oznamuji Vám, že co tkne se mé choroby, ta už je pryč a já se cítím velmi dobře. Za odstranění mé povážlivé nemocí mohu děkovati jen Vám a Vašim dobrým lékům. Proto Vám ještě jednou děkuji a zůstávám s úctou,

Peter Handreich, 2917 E. 50th Str., Cleveland, Ohio.

Milý pane doktore: Uvědomuji Vás, že cítím se úplně zdráva po Vašich léčích, necítím žádnou bolest v žaludku, chuť k jídlu mám dobrou a jsem se všim spokojena. Hlubokou Vaší vědou a znalostí v léčení těžkých nemocí odpořuji všem známým Slovankám. Znamenám se s hlubokou úctou

Anna Hrdlička, Box 4, Route 1, Lidgerwood, Neb.

Nemoc ledvin a měchýře.

Milý pane doktore: Oznamuji Vám, že jsem léky obdržela a využívala a že mne nadobro uzdravily. Já jsem trpěla velké bolesti a nyní už se cítím zdráva. Děkuji Vám mnohokrát za vyléčení. S přátelskou úctou Johanna Kubik, R. F. D. No. 2, Inkster, Mich.

Veletctý pane doktore: Vyléčil se z plicní nemoci.

V prvním dopisu popsal jsem svoji nemoc a podotknul jsem, že lékaři kteří mne léčili, řekli mi, že mám souchothy. Obrátil jsem se k Vám o pomoc a nyní píšu o účinku Vašich léků. Nemohu psáti jinak, než chválit. Od té doby, co jech užívám, chutná mi dobře list, kašel přestal a v prsou eím úlevu a žádné bolesti. Vděčností vázan, dovoluji, abyste dopis tento uveřejnili v novinách, aby krajané věděli, kam mají se obrátit o pomoc. S úctou Jno. Homola, R. F. D. 5, Bryan, Tex.

Kdo se hlásite k léčení do tohoto ústavu, pište jen ve své řeči české, kterou nejlépe znáte, a dokladně popište celý stav vaší choroby hlavně eo vás bolí, kde a jak vás to bolí, a jiné příznaky nemoce.

Všechny dopisy adresujte: THE COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE Dr. R. Mielke Medical Director, 140, West 34th Str., NEW YORK.

Poradní hodiny: od 10 do 5 každý den, od 10 do 1 hodiny v neděli.